

ΡΩΜΑΙΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ

Ίδρυθηκε, φαίνεται, ένα τέτοιο όντερμένο σχολείο κ. ή «Ακρόπολη» της Τρίτης τὸ τιτλοφορεῖ «Τὸ σχολεῖο τοῦ μελλοντοῦ». Δὲ μᾶς ἀρέσει ἡ τίτλος. «Ένα τέτοιο σχολεῖο μπορεῖ, καὶ πρέπει ίσως ίσια, νάνει σχολεῖο τοῦ περόντος, ἀφοῦ τὸ ἀξιοθήνητο παρὸν μᾶς τρομάζει περισσότερο καὶ δὲ μᾶς περισσέσι καιρὸς νὰ συλλογιούμαστε τὸ μέλλον. «Ἄς εἶναι» τὸνομα δὲν ἔχει νὰ κάνει τίποτα τὸ πρᾶμα μᾶς ἐνδιαφέρεις καὶ μόνο ποὺ ἔγινε ένα τέτοιο σχολεῖο στὸ Βόλο ἄξεις νὰ τὸ χαιρετήσει κανεὶς γιὰ γλυκοχάραμα τοῦ ἑκπαιδευτικοῦ μας ξαναγνηνημοῦ. «Ένα μοναχά θὰ συστήσουμε στοὺς ίδρυτες τους νὰ μὴ θεραπεύου καὶ γεννοῦν ἔτοις τὴν ἀντιθεστ, μὰ νὰ δουλεύουν ήσυχα καὶ ἀθρύβια καὶ νάφισουν τὰ πράματα νὰ μιλήσουν καὶ νὰ θεραπεύουν μᾶς μοναχά τους.

«Ἀπὸ τὴν α' Ακρόπολη» της Τρίτης παίρνουμε μερικὰ κομάτια ποὺ δείχνουν πῶς ίδρυθηκε καὶ πῶς δουλεύει τὸ πρώτο Ρωμαϊκό σχολεῖο.

Τὸ γλυκοχάραμα

«Οσοι ἀπὸ κοντὰ παρετήρησαν καὶ αἰστάνθη καν τὴν καταστρεπτικὴ ἐπίδραση τῶν κουτῶν μέχρι σήμερον ἰδεῖν ποὺ ἐμπνέουν τοὺς ἐν τῷ ὑπουργείῳ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως προγραμματίζονται: αἱ τὰ μαθήματα τῆς νεολαίας μας, θὰ ἀναπνεύσουν μὲ ἀνακούφισιν δταν μάθησιν ἔτι εἰς τὸν Βόλον ἔνα γλυκοχάραγμα γεμάτο ἐπίδεις ἕρδοισε.

«Ἄνθρωποι πρακτικοὶ οἱ Βολιώτες, ἐμποροὶ, μισαλῆ ποὺ ξενιτεύτηκαν καὶ εἰδαν καὶ ἁγνώρισαν καόσμο, ἐσήκωσαν πρῶτοι τὴν σημαία τῆς ἑκπαιδευτικῆς ἐπαναστάσεως, καὶ Δέμαρχος καὶ Δημοτικὸν Συμβούλιον καὶ η κοινωνία δόκιληρη ὡς θώρακες ἀλυθδινος, ἐστάθηκαν τριγύρω στὸν ἀναμορφωτή. Ο κ. Δ. Σαράτσης, ιατρὸς καὶ δημοτικὸς σύμβουλος τῆς θεσσαλικῆς μητροπόλεως, ἀπεφάσισε μὲ τὴν συγκατάθεστον τοῦ Δήμου νὰ συνενοιθῇ μὲ τὸν κ. Δελμοῦζο ἀπὸ τὰς Ἀθήνας, νὰ ἐλθῃ νὰ τὸν δῆ κατόπιν αὐτοπροσώπως, καὶ νὰ τοῦ ἀναθέσῃ ἀμέσως τὸ δύσκολον ἔργον τῆς ίδρυσεως Σχολῆς, ἐπὶ νέων δλως ἀρχῶν.

Τὸ σχολεῖον τοῦ μελλοντοῦ

Νέος, οἰκονομικῶς χνεζάρτητος καὶ μεγάλης μορφώσεως, δ. κ. Δελμοῦζος, ἀπεβιβάσθη στὸ Βόλο καὶ πρήξε τὸν μεγάλον ἀγῶνα.

«Ἄγωνα δχι κατὰ τῶν συνήθων ἀντιδράσεων, διότι δλοι ἔχουν παιδιά αὐτοὶ τὸν ἐκάλεσαν νὰ μεταβῇ ἀναμεταξύ των, ἀλλὰ ἀγῶνα δημιουργόν, δ. δποῖος ἀπὸ τὸ τίποτε ζητεῖ νὰ παρουσιάζῃ κατὶ τὸ νέον καὶ βιώσμον.

«Ἐπεισέρθημεν τὸ Παρθεναγωγεῖον αὐτὸ δποὶ περισσότεροι ἀπὸ τριάντα μαθήτριαι δὲν ἔχουν κυριολεκτικῶς ἐκελληνὸ ἀπὸ τὰ θρανία, εἰς τρόπον θστε νὰ περνῇ ἡ δρα καὶ νὰ ἀναγκάζεται ὁ καθηγητῆς νὰ ἀφίνῃ τὴν παράδοσιν διὰ νὰ σηκωθοῦν τὰ κορίτσια καὶ νὰ ἀποφασίσουν νὰ φύγουν. Αὐτὸ δὲ τὸ θχύμα πῶς συνετελέσθη; Ἀπὸ τὴ ζωτανὴ τροφὴ ποὺ τοὺς προσφέρουν. Εἰς τὸ σχολεῖον αὐτὸ γράφουν καὶ διαβάζουν εἰς τὴν γλώσσα ποὺ ἀκοῦν στὸ σπίτι τῶν καὶ κατόπιν μεταφέρουν τὰ κείμενα τῆς δημοτικῆς εἰς τὴν καθαρεύουσαν, γιὰ νὰ μὴ ἀγνοοῦν καὶ αὐτὸν καὶ νὰ ἔχασκονται: καὶ εἰς τὰς δύο συγχρόνως.

«Ο Σολωμὸς καὶ δλοι οἱ ζλλοι ίθυκοι μας ποιηταὶ, ποὺ οὔτε τὰ ὄνόματά των ἔγνωριζαν, ἔγιναν ἀχώριστοι φίλοι των. Ξεδιπλώνει δ. κ. Δελμοῦζος τὴ «Δόξα τοῦ Γκίζη, τοὺς ἀπαγγέλλει τὸ ἀθάνατο «Στῶν Ψαρῶν τὴν δλόμαυρη ράχη» καὶ ἐπειτα τοὺς δμιλεῖ γιὰ τὰ δημοτικὰ τραγούδια καὶ γιὰ τοὺς θησαυροὺς τοὺς θρησκευτικούς, καὶ τοὺς ίθυκούς, ποὺ κρύβουν σὲ κάθε των λέξι.

«Ἡ ἀρχαία γλώσσα καὶ τὸ ἀρχαῖον πνεῦμα πὲὶ ίξασκοῦν ἀρνητικὴ ἐπίδραση εἰς τὸν ἱγκέφελον τῶν σημερινῶν ὄργανισμῶν, ἀπεσκορακίσθησαν ἀπὸ ἔκει μέσα καὶ μόνον δρον ἀρχαῖσμοῦ τὸ δποῖον συμπληρώνει μέγια κενὸν τῆς ήθικῆς μορφώσεως τοῦ μικροῦ νεοέλληνος, εἰνε τὸ Εὐαγγέλιον.

Ἀληθινότητες ὁρες

«Ἐκεῖ τὰ κορίτσια γυμνάζονται τακτικὰ καὶ μαθαίνουν νοικοκυρίδ, μουσική, γαλλικά, καὶ κάθε ἄλλο ποὺ μία Ἑλληνίδα μητέρα πρέπει νὰ γνωρίζῃ δταν θὰ παρουσιαστῇ γιὰ νὰ δράσῃ στὴν κοινωνία. Τὸ παρθεναγωγεῖον ἔχει ἔνα μεγάλο κῆπο μὲ πάγκους, καὶ ἔκει κάθε μέρα καὶ λή γίνονται τὰ μαθήματα, μέσα στὸν καθηρὸ ἀέρα. Αἱ μαθήτριαι μηποροῦν νὰ καθωνται δπως θέλουν, καὶ δ καθηγητῆς εἰνε εἰς τὰ μάτια των κατὶ ποὺ μετέχει καὶ ἀπὸ τὸν πατέρα καὶ ἀπὸ τὸν ἀδελφό.

«Οταν ἐπίχρη νὰ βγῦν περίπατο, δ. κ. Δελμοῦζος τὶς βάζει νὰ καθίσουν κάτω ἀπὸ τὰ ἔλαιονδενδρα καὶ τοὺς διαβάζει ἐκλεκτὰ διηγήματα ποὺ δυναμώνουν τὴν ψυχή, ἔργα Νορβηγῶν καὶ Δανῶν συγγραφέων, μύθους καὶ παραμύθια, καταληπτὰ πάντοτε εἰς τὸ παιδικὸ μυστό, ποὺ ἐπιδιώκει μὲ αὐτὰς τὰς ἐνέσεις ένον βορρεινοῦ πνεύματος νὰ τὸ καταστήῃ σταθερό, ἀποφασισμένο καὶ διαιγές.

Τὸ παρελθόν ὑπόθεται

Αὐτὸ εἶναι τὸ θαῦμα τὸ δποῖον κατόρθωσε δ. κ. Δελμοῦζος εἰς τὸν Βόλον, τὸ δποῖον η κοινωνία φέρει: τὴν τιμὴν νὰ εἶναι ἡ ἀνάδοχος τῆς ίδεας τὴν δποῖαν πρὸ τόσων ἐτῶν διεσαλπίσχει ἀπὸ τὸν γρηγορητῶν αὐτῶν αὐτῶν καὶ διαιγέται τὸν αὐτὸν.

Εἶναι δὲ εὐχάριστον δτι αἱ πρώται ἀκτίνες τῆς ἀναπλάσεως τοῦ μορφωτικοῦ μας συστήματος προέρχονται ἀπὸ τὴν θεσσαλίαν ἡ δποίας ἔχει παλέεις τοῦ μεγαλείτερον ρόλον εἰς τὴν διανοητικὴν ἀνάσυγκράψην τοῦ Ἑλληνικοῦ Εὐθνους.

«Ἀκόμη διατηρεῖται εἰς ἔπις Μηλικῆς, ἐπάνω εἰς τὸ δροσόλουστο Πήλιο, ἡ θεοβλιοθήκη τοῦ Κωνσταντίτ μὲ τὰ παρπάλαια γεωμετρικά της ὄργανα, τοὺς γεωγραφικοὺς χάρτας καὶ ἔνα σωρὸ ἄλλα συγγράμματα μὲ τὰ δποῖα δ Γαζῆς καὶ δ Φιλιππίδης ἐγαλούχησαν τὴν ἀνακύπτουσαν ἀπὸ τὸν ζυγὸν νεολαίαν καὶ θέχαιραγγήσαν τὴν ἀλευθερίαν εἰς τὰ φλογερὰ μονοπάτια τῆς δόξης..

«Ἡ δημοτικὴ μας γλώσσα γερή καὶ ἀνδρική, εύρηκε ἔκει τὸ μεγαλείτερο ψέλτη της, τὸ Ρήγα τὸ Φερραίο καὶ τὸ πρῶτον θύμα τῆς Ελληνικῆς Ίδεας ἐπῆρε ἀπὸ ἔκει ἡ μοῖρα διὰ νὰ ποτίσῃ τὸν βαρύν τοῦ ἐξιλασμοῦ.

ρ.

Τὸ μόνον παρωτικὸν

Τὸ μόνον ελληνικὸν

Τὸ μόνον Ελληνικὸν

ΛΑΧΕΙΟΝ

ΥΠΕΡ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΣΤΟΛΟΥ

ΚΑΙ ΤΩΝ ΑΡΧΙΝΟΤΗΤΩΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΣ

ΜΕ ΜΙΑΝ ΔΡΑΧΜΗΝ ΚΕΡΔΟΣ 100,000 ΔΡΧ.

ΠΡΟΣΕΧΗΣ ΚΑΗΡΩΣΙΣ

31 Δεκεμβρίου 1908

ΧΩΡΙΣ ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΟ

κ. Α. Μ. Κι αὐτό, καὶ τέλλα μεταφράσματα τοῦ ίδιου, βρίσκονται στή «Νέα Λαϊκή», Ανθολογία τοῦ Ταγκόπουλου. Πουλίται στὸ βιβλιοπωλεῖο Δράκου Παταλημητρίου, πλάτι στὴν Βαθική Τράπεζα. — κ. Ν. Ι. Καρε. στὶς Σπέτσες. Δὲν τὸ βρίσκεται σωτὸν νέχουν κ' ἔνα μικρὸ δῶρο οἱ συντρομητές μας; Ήστεος θὰ τὸ λάβεις τὸ βιβλίο, ἀν καὶ λησμόνης νὰ μᾶς στείλεις τὰ ταχυδρομικά. — κ. Σταθ. «Οχι. Οποιος θέλει νὰ γραφτεῖ συντρομητής, πρέπει νὰ στείλει πρῶτα τὴ συντρομή. Ετσι εἶναι τὸ σωτό.

Ο ΤΙ ΣΕΛΕΥΤΕ

— Τὰ καινούρια πεζὰ ποιήματα τοῦ φίλου Βλαχογιάννη ποδύχαμε ἀναγρεῖτε: γιὰ τοῦτο τὸ φύλο, δὲ δημοσιεύονται στὸ φύλο τῆς Αἴλις Κεριακῆς.

— Τάδε λέγει κ. Καλογερόπουλος δ. Πινακοθήκης: «Ἐξεπλέγητε διότι δ. κ. Ψυχάρης τώρα στὰ γεράματα ἔγινε καὶ ποιητής. Μὴ ἀμφιβάλλετε δτι τὰ γράψη προσεγγών καὶ Μεταφυσικήν καὶ μόνον τὴν Ελλ. γλώσσαν δὲν θὰ ἡμπορεύσῃ ποτὲ νὰ γράψῃ». Τὰ ίδια πάνου κάπου φέγγιγεται καὶ δ. Σεπόπουλος.

— Μὲ ἀληγονὲ νέα ζωὴ μᾶς ἔρει τὸ τελευταῖο φύλαδιο τῆς Αλεξαντρίνης: «Νέας Ζωῆς», ξανακαινουργεύμενο πέρα πέρα, καὶ στή μορφὴ καὶ στὴν Ζλη καὶ σὲ δλα.

— «Ἔχει χίλια δυὸ πράματα δμορφα μέσα, πεζὸ καὶ ποιήματα, δλα διαλεγμένα καὶ καλοδουλεμένα. Τὸ θάμα αὐτὸ τὸ χρωστάμε στὸ φύλο καὶ συνεργάτη μας κ. Κώστα Κάμελ, ποὺ δ. ούλογος «Νέα Ζωῆ» τὸν ἔβλε, μᾶς μὲ ἄλλους δυό, διεύθυντή τοῦ περιδικοῦ.

— Σιγὰ σιγά, μὲ τὸ δρόμο ποὺ πῆρε, δ. «Νέα Ζωῆ» θὰ γίνει τὸ καλύτερο καὶ ζωτανώτερο Ελληνικὸ περιδικό.

— Βγήκε μιὰ μικρούλα φημερίδα, τοσηδή, μὲ τὸν τίτλο «Δασός», καὶ θὰ βγίνει, λέσι, δυὸ φοῖτες τὸ μήνα κ' ἔχει γιὰ σύμβολό της «Τύπερ τοῦ λαοῦ, διὰ τοῦ λαοῦ». Ολα καὶ μὲ σιγαρέτας τοῦ καὶ τὸ εύλογημένος, μιὰ καὶ θέλει νὰ φωτίσει τὸ λαο καὶ νὰ διαβάζεται ἀπὸ τὸ λαο, δὲν έπρεπε νὰ γράφεται σὲ κάπως λακούτερη γλώσσα;

— Ακούαρετος πρῶτης σειρᾶς ἀποδείχητε δ. κ. Σταμ.